

Περί της μπαρούφας «Ο φοιτητής Αϊνστάιν κατατροπώνει τον άθεο καθηγητή»

✘ Ένας απ' τους πολλούς μύθους -και δη εβραιοχριστιανικούς- που περιφέρονται τα τελευταία χρόνια στο Διαδίκτυο, είναι κι αυτός, όπου ο φοιτητής Αϊνστάιν εμφανίζεται να βάζει στην θέση του έναν άθεο καθηγητή Φιλοσοφίας σε μια διαλεκτική αντιπαράθεση περί Θεού, Διαβόλου κ.τ.λ.

Παρατίθεται η εν λόγω στημένη στιχομυθία, έτσι όπως κυκλοφορεί στα επιρρεπή στους μύθους διαδικτυακά στέκια, όπου σαν σε ταινία τύπου «Ράμπο», αφού ο καθηγητής στριμώχνει τον φοιτητή και του καταφέρνει αλλεπάλληλα χτυπήματα, στο τέλος αυτός του δίνει το καθοριστικό και νικητήριο χτύπημα, βγάζοντάς τον «νοκ άουτ» ...

Καθηγητής: Λοιπόν, πιστεύεις στον Θεό;

Φοιτητής: Βεβαίως, κύριε...

Καθηγητής: Είναι καλός ο Θεός;

Φοιτητής: Φυσικά.

Καθηγητής: Είναι ο Θεός παντοδύναμος;

Φοιτητής: Ναι

Καθηγητής: Ο αδερφός μου πέθανε από καρκίνο παρ' ότι παρακαλούσε τον Θεό να τον γιατρέψει και προσευχόταν σε Αυτόν. Οι περισσότεροι από εμάς θα προσπαθούσαν να βοηθήσουν αυτούς που έχουν την ανάγκη τους. Πού είναι η καλοσύνη του Θεού λοιπόν;

Φοιτητής: ...

Καθηγητής: Δεν μπορείς να απαντήσεις, έτσι δεν είναι; Ας ξαναρχίσουμε νεαρέ μου. Είναι καλός ο Θεός;

Φοιτητής: Ναι.

Καθηγητής: Είναι καλός ο Διάβολος;

Φοιτητής: Όχι.

Καθηγητής: Ποιος δημιούργησε τον Διάβολο;

Φοιτητής: ο...Θεός.

Καθηγητής: Σωστά... Πες μου παιδί μου, υπάρχει κακό σ' αυτόν τον κόσμο;

Φοιτητής: Ναι.

Καθηγητής: Το κακό βρίσκεται παντού, έτσι δεν είναι; Και ο Θεός έπλασε τα πάντα, σωστά;

Φοιτητής: Ναι.

Καθηγητής: Άρα λοιπόν ποιος δημιούργησε το κακό;

Φοιτητής: ...

Καθηγητής: Υπάρχουν αρρώστιες; Ανηθικότητα; Μίσος; Ασχήμια; Όλα αυτά τα τρομερά στοιχεία υπάρχουν σ' αυτόν τον κόσμο, έτσι δεν είναι;

Φοιτητής: Μάλιστα.

Καθηγητής: Λοιπόν, ποιος τα δημιούργησε;

Φοιτητής: ...

Καθηγητής: Η επιστήμη λέει ότι χρησιμοποιείς τις πέντε αισθήσεις σου για να αναγνωρίζεις το περιβάλλον γύρω σου και να προσαρμόζεσαι σε αυτό. Πες μου παιδί μου, έχεις δει ποτέ τον Θεό;

Φοιτητής: Όχι, κύριε.

Καθηγητής: Έχεις ποτέ αγγίξει το Θεό; Έχεις ποτέ γευτεί τον Θεό, μυρίσει τον Θεό; Και τέλος πάντων, έχεις ποτέ αντιληφθεί με κάποια από τις αισθήσεις σου τον Θεό;

Φοιτητής: Όχι, κύριε. Φοβάμαι πως όχι.

Καθηγητής: Και παρ' όλα αυτά πιστεύεις ακόμα σε Αυτόν;

Φοιτητής: Ναι.

Καθηγητής: Σύμφωνα με εμπειρικό, ελεγχόμενο και με δυνατότητα μελέτης των αποτελεσμάτων ενός φαινομένου πρωτόκολλο, η επιστήμη υποστηρίζει ότι ο Θεός δεν υπάρχει. Τι έχεις να απαντήσεις σε αυτό, παιδί μου;

Φοιτητής: Τίποτα. Εγώ έχω μόνο την πίστη μου.

Καθηγητής: Ναι, η πίστη. Και αυτό είναι το πρόβλημα της επιστήμης.

Φοιτητής: Κύριε καθηγητά, υπάρχει κάτι που το ονομάζουμε θερμότητα;

Καθηγητής: Ναι.

Φοιτητής: Και υπάρχει κάτι που το ονομάζουμε κρύο;

Καθηγητής: Ναι.

Φοιτητής: Όχι, κύριε. Δεν υπάρχει. Μπορεί να έχεις μεγάλη θερμότητα, ακόμα

περισσότερη θερμότητα, υπερθερμότητα, καύσιμα, λίγη θερμότητα ή καθόλου θερμότητα. Αλλά δεν υπάρχει τίποτα που να ονομάζεται κρύο. Μπορεί να χτυπήσουμε 458 βαθμούς υπό το μηδέν, που σημαίνει καθόλου θερμότητα, αλλά δεν μπορούμε να πάμε πιο κάτω από αυτό. Δεν υπάρχει τίποτα που να ονομάζεται «κρύο». «Κρύο» είναι μόνο μια λέξη, που χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε την απουσία θερμότητας. Δεν μπορούμε να μετρήσουμε το κρύο. Η θερμότητα είναι ενέργεια. Το κρύο δεν είναι το αντίθετο της θερμότητας, κύριε, είναι απλά η απουσία της.

(Στην αίθουσα επικρατεί σιγή...)

Φοιτητής: Σκεφτείτε το σκοτάδι, καθηγητά. Υπάρχει κάτι που να ονομάζουμε σκοτάδι;

Καθηγητής: Ναι, τι είναι η νύχτα αν δεν υπάρχει σκοτάδι;

Φοιτητής: Κάνετε και πάλι λάθος, κύριε καθηγητά. Το «σκοτάδι» είναι η απουσία κάποιου άλλου παράγοντα. Μπορεί να έχεις λιγιστό φως, κανονικό φως, λαμπερό φως, εκτυφλωτικό φως. Αλλά, όταν δεν έχεις φως, δεν έχεις τίποτα και αυτό το ονομάζουμε σκοτάδι, έτσι δεν είναι; Στην πραγματικότητα το σκοτάδι απλά δεν υπάρχει. Αν υπήρχε θα μπορούσες να κάνεις το σκοτάδι σκοτεινότερο.

Καθηγητής: Που θέλεις να καταλήξεις με όλα αυτά, νεαρέ μου;

Φοιτητής: Κύριε, θέλω να καταλήξω ότι η φιλοσοφική σας σκέψη είναι ελαττωματική...

Καθηγητής: Ελαττωματική; Μήπως μπορείς να μου εξηγήσεις γιατί;

Φοιτητής: Κύριε καθηγητά, σκέφτεστε μέσα στα όρια της δυαδικότητας. Υποστηρίζετε ότι υπάρχει η ζωή και μετά υπάρχει και ο θάνατος, ένας καλός Θεός και ένας κακός Θεός. Βλέπετε την έννοια του Θεού σαν κάτι τελικό, κάτι που μπορεί να μετρηθεί. Κύριε καθηγητά, η επιστήμη δεν μπορεί να εξηγήσει

ούτε κάτι τόσο απλό όπως την σκέψη. Χρησιμοποιεί την ηλεκτρική και μαγνητική ενέργεια, αλλά δεν έχει δει ποτέ, πόσο μάλλον να καταλάβει απόλυτα, αυτήν την ενέργεια. Το να βλέπεις τον θάνατο σαν το αντίθετο της ζωής είναι σαν να αγνοείς το γεγονός ότι ο θάνατος δεν μπορεί να υπάρξει αυτόνομος. Ο θάνατος δεν είναι το αντίθετο της ζωής. Είναι απλά η απουσία της. Τώρα πείτε μου κάτι, κύριε καθηγητά. Διδάσκετε στους φοιτητές σας ότι εξελίχτηκαν από μια μαϊμού;

Καθηγητής: Εάν αναφέρεσαι στην φυσική εξελικτική πορεία, τότε ναι, και βέβαια.

Φοιτητής: Έχετε ποτέ παρακολουθήσει με τα μάτια σας την εξέλιξη;

Καθηγητής: ...

Φοιτητής: Εφόσον κανένας δεν παρακολούθησε ποτέ την διαδικασία εξέλιξης επιτόπου και κανένας δεν μπορεί να αποδείξει ότι αυτή η διαδικασία δεν σταματά ποτέ, τότε διδάσκεται την προσωπική σας άποψη επί του θέματος. Τότε μήπως δεν είστε επιστήμονας, αλλά απλά ένας κήρυκας;

Καθηγητής: ...

Φοιτητής (προς την τάξη): Υπάρχει κάποιος στην τάξη που να έχει δει τον εγκέφαλο του κυρίου καθηγητή; Που να έχει ακούσει ή νιώσει ή ακουμπήσει ή μυρίσει τον εγκέφαλο του κυρίου καθηγητή; Κανένας. Άρα σύμφωνα με τους κανόνες του εμπειρικού, ελεγχόμενου και με δυνατότητα προβολής πρωτόκολλου, η επιστήμη μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν έχετε εγκέφαλο, κύριε. Και αφού είναι έτσι τα πράγματα, τότε, με όλο τον σεβασμό, πώς μπορούμε να εμπιστευτούμε αυτά που διδάσκετε, κύριε;

Καθηγητής: Μου φαίνεται ότι απλά θα πρέπει να στηριχτείς στην πίστη σου, παιδί μου.

Φοιτητής: Αυτό είναι, κύριε... Ο σύνδεσμος μεταξύ του ανθρώπου και του Θεού είναι η ΠΙΣΤΗ. Αυτή είναι που κινεί τα πράγματα και τα κρατάει ζωντανά..

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΝΕΑΡΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ ΗΤΑΝ **ΑΛΜΠΕΡΤ ΑΪΝΣΤΑΪΝ**.

Κατ' αρχάς, είναι φανερό ότι ο ευφάνταστος αυτός διάλογος (που κυκλοφορεί σε διάφορες παραλλαγές), πλάστηκε μόνο και μόνο για να τονίσει την σημασία της χριστιανικής πίστεως και να υποβαθμίσει, ή και να γελοιοποιήσει την Επιστήμη και την Θεωρία της Εξέλιξης. Και είναι ευφάνταστος γιατί πολύ απλά, δεν τεκμηριώνεται από πουθενά ότι συνέβη ποτέ. Τί καλύτερο, να υπήρχε το πανεπιστήμιο, το όνομα του καθηγητή και το έτος που «συνέβη» αυτό; Δεν θα έπρεπε να το πιστοποιεί ένας τουλάχιστον συμφοιτητής του Αϊνστάιν και κυρίως ο ίδιος ο Αϊνστάιν;

Το γιατί επιλέχτηκε ο Αϊνστάιν στον ρόλο του ένθεου «Ράμπο», είναι κάτι παραπάνω από προφανές: Διάσημος, επιστήμονας και τουλάχιστον άθρησκος και αγνωστικιστής. Ότι καλύτερο δηλαδή.

Ο Αϊνστάιν, πουθενά δεν αναφέρει και δεν επιβεβαιώνει την φανταστική αυτή στιχομυθία, όπως επίσης δεν αναφέρεται και σε κανένα από τα βιογραφικά του σημειώματα. Ο Αϊνστάιν -σύμφωνα με βιογραφικό του σημείωμα- είχε αρχίζει να αναπτύσσει μια σκεπτικιστική στάση απέναντι στον Θεό, από την ηλικία των 12 ετών. Αποκλείεται λοιπόν να θεωρεί ως δεδομένη την έννοια του Θεού στα φοιτητικά του χρόνια, έτσι όπως παρουσιάζεται στον διάλογο. Απεναντίας, ο ίδιος ο Αϊνστάιν δήλωνε ξεκάθαρα σε επιστολή του (24 Μαρτίου, 1954): *«Ήταν, βέβαια, ένα ψέμα αυτό που διαβάζετε για τις θρησκευτικές πεποιθήσεις μου, ένα ψέμα που επαναλαμβάνεται συστηματικά. Δεν πιστεύω σε έναν προσωπικό Θεό και ποτέ δεν το αρνήθηκα αυτό, αλλά το έχω εκφράσει με σαφήνεια. Αν είναι κάτι μέσα μου, με το οποίο μπορώ να ονομαστώ θρήσκος, τότε αυτό είναι ο απεριόριστος θαυμασμός για τη δομή του κόσμου, που μέχρι σήμερα η επιστήμη μάς έχει αποκαλύψει».*

Για την «ιστορία» πάντως, υπάρχει και μία διαφορετική εκδοχή της συνέχειας της «στιχομυθίας» που δεν συμπεριλαμβάνεται στο αρχικό μυθολόγημα...

Καθηγητής: Τί γνωρίζεις από επιστήμη;

Φοιτητής: Τίποτα. Εγώ ξέρω μόνο ό,τι έχω ακούσει στην εκκλησία.

Καθηγητής: Αυτό εξηγεί την άγνοιά σας για το τι είναι η επιστήμη, νεαρέ μου. Εμπειρική γνώση για κάτι, δεν συνεπάγεται πάντα την άμεση παρατήρηση. Μπορούμε να παρατηρήσουμε τα αποτελέσματά της για κάτι που ξέρουμε ότι πρέπει να υπάρχει. Τα ηλεκτρόνια δεν φαίνονται, αλλά μπορούν να δημιουργήσουν διαπιστωμένη τροχιά που μπορεί να παρατηρηθεί, ώστε να μπορούμε να ξέρουμε ότι υπάρχουν.

Φοιτητής: Ω...

Καθηγητής: Κανείς δεν έχει δει την καρδιά μου, αλλά μπορούμε να ακούσουμε τον χτύπο της. Γνωρίζουμε επίσης από την εμπειρική γνώση των ανθρώπων, πως κανείς δεν μπορεί να ζήσει χωρίς καρδιά, πραγματική ή τεχνητή, ή τουλάχιστον όχι χωρίς να είναι συνδεδεμένη με κάποιον ιατρικό εξοπλισμό. Έτσι μπορούμε να γνωρίζουμε ότι έχω μια καρδιά ακόμα κι αν δεν την έχετε δει.

Φοιτητής: Ναι, ακούγεται λογικό.

Καθηγητής: Κατά τον ίδιο τρόπο, μπορούμε να γνωρίζουμε ότι έχω έναν εγκέφαλο. Εγώ δεν θα ήμουν σε θέση να μιλήσω, να περπατήσω, και ούτω καθ' εξής, εκτός αν είχα έναν. Θα μπορούσα;

Φοιτητής: Υποθέτω πως όχι.

Καθηγητής: Στην πραγματικότητα, αν δεν είχα μυαλό δεν θα μπορούσα να κάνω τίποτα απολύτως. Εκτός ίσως από το να γίνω τηλεαγγελικός!

(Η τάξη ξεσπάει σε γέλια. Γελάει ακόμη κι ο φοιτητής)

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΔΕΝ ΤΟ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ.

Παραπομπές:

snopes.com

religioustolerance.org

bowness.demon.co.uk